

Մաշտոնի Արձագանգ

Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ Սուրբ Յակոբ Կիրակօնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Հաւատք | Կրօն | Եկեղեցի | Լեզու | Մշակոյթ

Մայիս 2007
ԺԴ տարի- թիւ 9

Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ Բեթանիա եւ ձեռքերը վեր բարձրացնելով օրինեց զանոնք։ Եւ մինչ կ'օրինէր, բաժնուեցաւ անոցմէ, դէպի երկինք բարձրանալով։ Յիսուսի համբարձման մասին կարդա՛ էջ 4

Նուիրապետութիւն կը նշանակէ Եկեղեցւոյ ձեռնադրեալ պաշտօնէութեան զանազան աստիճաններն ու այդ աստիճաններու կարգը։ Եկեղեցական զանազան կարգերուն մասին կարդա՛ էջ 6-7

Եղբայրներ, մի զարմանաք երբ աշխարհը ձեզ ատէ։ Մենք գիտենք թէ մահին կեանքի անցած ենք. ապացոյց որ մեր եղբայրները կը սիրենք։ Ասէ Աստուած էջ 9

Սուրբ Խաչի երեւման տօնը Հայաստանեաց Եկեղեցւոյ խաչին նուիրուած չորս տօներէն մէկն է։ Տօնին մասին կարդա՛ էջ 5

«Մաշտոցի Արձագանգ»

**Հայաստանեալց Եկեղեցւոյ
Սուրբ Յակոբ Կիրակօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ**

**Խմբագիր՝
Ծաղիկ Թորիկեան Պոյամեան**

**ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ.ի ներկայ եւ
նախկին թիւերը կը գտնուին նաեւ
համացանցի վրայ։ Այցելեցէ՛ք
www.sourphagop.org հասցեն եւ
ընտրեցէ՛ք Պարբերաթերթ բաժանումը**

**Հայաստանեալց Եկեղեցւոյ
Սուրբ Յակոբ Կիրակօրեայ Դպրոցի
կամաւոր խմբակը**

Ուսուցիչներ՝
Վերժին Գիւղթանճեան
Վերա Թորոսեան
Թամար Գիզիրեան
Երան Լոշխանճեան
Յասմիկ Նաճարեան
Գարող Մանուկեան
Փոլ Գիզիրեան
Շողիկ Նաճարեան
Աշխեն Իշխանճեան
Յասմիկ Գանաճեան

Հուսանկարիչ՝
Նիկոլ Դանիելեան

Տնօրէն՝
Թորոս Պապիկեան

Այս թիւով . . .

Մայրերու մասին	Էջ 3
Համբարձում	Էջ 4
Երեւումն Սուրբ Խաչի	Էջ 5
Զան Գիլում	Էջ 5
Եկեղեցւոյ խորհուրդները, երկրորդ բաժին	Էջ 6-7-8
Ասէ Աստուած	Էջ 9
Մօր ձեռքերը	Էջ 10
Աստուածաշունչը մանուկներու համար .. .	Էջ 11-13
Եզակի գիրեր	Էջ 14
Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը	Էջ 15-19
Կարճ լուրեր կիրակօրեայէն	Էջ 20

Խմբագրական

Մայրերու Մասին

Մայիս ամիսը, ինչպէս տարուան միւս բոլոր ամիսները, ճնիս է եկեղեցական, կրօնական, ազգային եւ ընդհանուր այլ տօնելի առիթներով։ Այս առիթներէն մէկը, այնպիսին է որ կարծես յատուկ օրուան մը չի կարօտիր յիշատակուելու ու գովաբանուելու համար, որովհետեւ ան արժանի կը նկատուի առօրեայ եւ մշտական յիշատակման։ այդ է Մայրերու օրը։

Պատահական ընթերցանութեան մը ընթացքին, վերջերս հանդիպեցայ նախադասութեան մը ըստ որուն «Աստուած մայրը ստեղծեց որովհետեւ ամէն տեղ նոյն ատեն անկարող էր գտնուիլ»։ Այս խօսքին մեկնաբանութիւնը ինքնին ամբողջական պատկեր մը կու տայ թէ որքան յարգի, սիրելի բայց նոյն ատեն որքան ծանր պարտականութիւն է դրուած մայրերու ուսերուն։

Մայրը միշտ եղած է բազմատեսակ պատասխանատուութիւններու դիմաց գտնուող այն անձը որուն վստահուած է տան մը, ընտանիքի մը ամբողջական առողջութիւնն ու յաջողութիւնը։ Այս գաղափարը պէտք չէ մեկնաբանել այնպէս որ կարծուի թէ մայրը առանձին կը յաջողի ընտանիքը կանքուն պահել, այլ պարզապէս պէտք է զայն հասկնալ այն իմաստով թէ մայրը ընտանիքին հիմն է ու զայն ուղիղ պահող ողնայարը։

Մօր մը ընկերային, տնտեսական, դաստիարակչական այլ պարտաւորութիւններու շարքին կայ հատ մը, որ միւս բոլորէն տարբեր է եւ իւրայատուկ, որովհետեւ յատկապէս կարեւոր ու նոյն ատեն դժուար է։ այդ է երեխաններուն հոգեւոր եւ բարոյական դաստիարակչութեան պատասխանատուութիւնը։

Մանուկներուն հոգեւոր –եւ ոչ կրօնական– դաստիարակութեան առաջին կարգի միջնորդն է Մայրը։ Մայրը, իբր Աստուածոյ պատճէն Շիրեղէն այս աշխարհի վրայ, սէր է, համբերութիւն է, կամեցողութիւն է ու լայն սիրտ։ Այս բոլորը ցուցաբերելով իր զաւակներուն հանդէպ, մայրը կը հանդիսանայ ինքնաբերաբար իբր անոնց հոգեւոր ու բարոյական դաստիարակութեան միջոցը։ Նկատի առնելով որ այս դաստիարակութիւնը գիտութեամբ ու վարժութիւններով ձեռք չի ձգուիր, անոր տիրանալու միակ ձեւը կը մնայ ապրուած կեանքի օրինակը ու գործօն կերպով յալտնուող առօրեայ վարքը։ Այս ծանր ու դժուար աշխատանքը կը հենի մօր մը ուսերուն։ Մայրը իր սէրով ու գուրգուրանքով սիրել ու գուրգուրալ պիտի սորվեցնէ իր զաւակներուն։ Մայրը իր համբերութեամբ համբերել պիտի սորվեցնէ իր զաւակներուն։ Մայրը, իր առաքինի կենցաղով, այդ անուան արժանի «մարդ» պիտի կերտէ ու կազմարէ իր յարկէն ներս։

Մօր մը վերագրուած
պատասխանատուութիւնը ծանր է ու լուրջ։ Անոր աշխատանքը անվերջ ընթացք մըն է որ շատ թիշ դադար ունի կամ բնաւ։ Այս իսկ պատճառաւ անոր նուիրուած տօնը յարգի է եւ յատուկ ու անկասկած արժանի յիշատակման ու ցնծանքի։

Շնորհաւոր Մայրերու օր ձեզի, բոլոր մայրեր։

Մայիս ամսուան տօնացոյց

- Կիր. Մայիս 6: Երեւումն Սուրբ Խաչի
 Կիր. Մայիս 13: Մայրերու օր
 Եշ. Մայիս 17: Համբարձում
 Կիր. Մայիս 20: Երկրորդ ծաղկազարդ
 Կիր. Մայիս 27: Հոգեգալուստ
 Բշ. Մայիս 28: Հայաստանի Ա.
 հանրապետութեան տարեդարձ

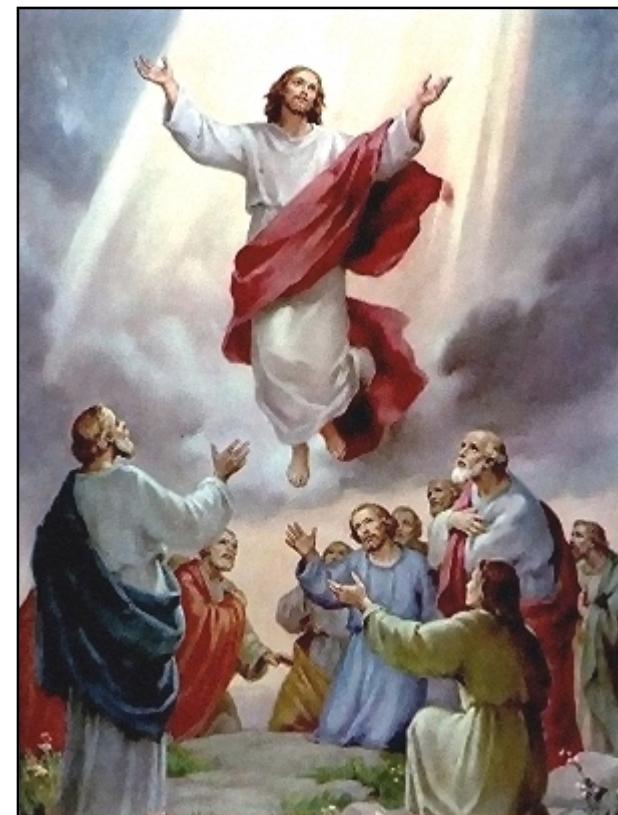
Յիսուսի համբարձումը

Քրիստոս իր հրաշափառ յարութեանէն ետք քառասուն օրեր շարունակ երեւցաւ իր աշակերտներուն: Անոնց հետ խօսեցաւ Աստուծոյ արքայութեան մասին:

Քառասուներորդ օրը, վերջին անգամ այցելելով անոնց, անգամ մը եւս բացատրեց Աստուծոյ տնօրինութիւնները, այսինքն Աստուծոյ մարդոց համար վերապահած փրկարար ծրագիրը:

«Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ Բեթանիա եւ ձեռքերը վեր բարձրացնելով՝ օրինեց զանոնք: Եւ մինչ կ'օրինէր, բաժնուեցաւ անոցմէ, դէպի երկինք բարձրանալով: Անոնք երկրագեցին Յիսուսի եւ մեծ ուրախութեամբ վերադարձան Երրուսաղէմ: Ամէն օր տաճարին մէջ էին՝ գովելով ու օրինաբանելով զԱստուած:»

Ղուկաս 24. 50-53

«Եր Յիսուս աշակերտներուն հետ խօսելէ ետք երկինք համբարձաւ եւ Հօրը աջ կողմը նստաւ: Խակ անոնք աշխարհի բոյոր կողմերը երթալով՝ Տիրոջ գործակցութեամբ Աւետարանը կը բարոգէին եւ իրենց քարոզութիւնը կը հաստատուէր իրենց տրուած բոյոր նշաններով:»

Մարկոս 16.19-20

Սուրբ Հոգիին գալուստը

«Երբ Պեճուէկոստէի օրը հասաւ, բոլոր հաւատացեալները միասնաբար մէկտեղուած էին: Յանկարծ սաստիկ հովի մը սովորին աէս ծայն մը հնչեց երկինքէն եւ լեցուց ամբողջ տունը, ուր անոնք նստած էին: Յետոյ անոնք տեսան հրեղէն լեզուներ, որոնք տարածուեցան եւ հանգչեցան իւրաքանչիւրին վրայ: Բոլոր ներկաները Սուրբ Հոգիով լեցուեցան եւ սկսան տարբեր լեզուներով խօսիլ, ինչպէս որ Հոգին խօսիլ կու տար:»

Առաքեալներու գործերը 2.1-4

Երեւումն Սուրբ Խաչի

Սուրբ Խաչի երեւման տօնը Հայաստանեաց եկեղեցւոյ խաչին նուիրուած չորս տօներէն մէկն է:

Ան պատահած է Երուսաղէմի մէջ, 351 թուին, հոգեգալստեան առաւօտ կանուխ:

Այդ թուականին, Կիւրեղ Եպիսկոպոս պատրիարք էր Երուսաղէմի: Մայիս ճի առաւօտեան, Լուսաւոր խաչ մը արեւի նման շողարձակ կը կանգնի երկնքին մէջ, ծիժենեաց լերան եւ Գողգոթային միջեւ: Այս երեւոյթը կը տեւէ բաւական երկար ժամանակ, ու տեսանելի կը դառնայ Երուսաղէմի ժողովուրդին կողմէ, որոնք հիացումով կը դիտեն Խաչը: Ահա այս դէպքն է որ յիշատակուրեան արժանի կը դառնայ ու այնպէս ինչպէս օրին Երուսաղէմի ժողովուրդը խաչի երեւման առիթով եկեղեցի փոթաց Աստուծոյ փառք յայտնելու, նոյնպէս ալ սովորութիւն եղաւ Խաչի երեւման առթիւ հաստատել եկեղեցական արարողութիւն:

Խաչի նուիրուած միւս երեք տօներն են Գիւտ խաչի, Վարագայ Սուրբ Խաչի եւ Խաչվերաց:

Զան Գիւլում

Մայիս ամսուան ընթացքին,
Հայաստանեաց եկեղեցին կը յիշատակէ Յիսուսի
Համբարձման տօնը:

Համբարձման օրը ժողովրդական լեզուին մէջ կը կոչուի նաեւ «Վիճակ»: Աւանդութիւն դարձած է հին ժամանակաշրջաններէն ի վեր որ նոյն օրը, աղջիկներ, գոյնօգոյն զգերտներ հագած, յատկապէս կարմիր ու կանաչ, բացօդեալ, դաշտերուն մէջ կը կազմակերպէին պտղու եւ վիճակախաղ: Հայաստանի որոշ գաւառներու մէջ Համբարձման օրը կը կոչուէր նաեւ «Զան Գիւլում»-ի օր, որովհետեւ վիճակի համար պատրաստուած տաղերը կը վերջանային «Զան Գիւլում»-ով:

Ժամանակին, մեծ տօնախմբութիւն էր Համբարձման «Զան Գիւլում»ը: Անոր նախընթաց օրը, աղջիկները դաշտերէն կը ժողվէին ծաղիկներ որոնցմով փունջեր կը կազմէին: Այդ փունջերէն ամենէն մեծը կը կոչուէր Ծաղկամէր: Ապա, ծաղկամանի մը մէջ շուր կը լեցնէին եւ իրաքնաշխիր աղջիկ անոր մէջ իր առարկաներէն մէկը կը նետէր, ինչպէս օղ մը, մատանի մը, կամ այլ: Միւս օրը, Համբարձման օրը, կը նստէին բոլորակը ծաղկամանին շուրջ ու վիճակ կը քաշէին: Կը կարդացուէր մէկական տուն ժողովրդական երգերէ կամ խօսքերը, որոնք ընդհանրապէս «Զան գիւլում, Զան, Զան»-ով կ'աւարտէին: Ապա, տան ամեննէն փոքր աղջնակը, որուն երեսը քողով մը ծածկուած կ'ըլլար, ծաղկամանին մէջէն կը քաշէր առարկայ մը: Այդ առարկային տիրոջ կը վերագրուէր նախապէս կարդացուած կամ արտասանուած վիճակին բովանդակութիւնը: Այս արարողութիւնը կը կոչուէր «ծաղիկ գովել»:

*Պլառը ծառին վրայ
Իր եարը թառին վրայ
Անուշ անուշ երգեցին
Մինչեւ եարիս քունը գայ:*

*Պատուհանս կամար է,
Այս տղան ինձ յարմար է.
Եօթ աղրիրէ շուր բերի,
Մարէ՛, ոխտս կատարէ:*

Եկեղեցւոյ խորհուրդները Զեռնադրութիւն (2)

Մարտ ամսուան թիւով մենք ծանօթացանք Զեռնադրութեան խորհուրդին ու անոր ընդմէջն եկեղեցւոյ ծառայութեան նուիրուած զանազան կարգի պաշտօննեաներու անուններուն:
Մայիս ամսուան այս թիւով կը ծանօթանանք եկեղեցւոյ իրաքանչիր պաշտօննայի դերին ու անոնց յարակից տեղեկութիւններու: **Այլ խօսքով մենք կը ծանօթանանք եկեղեցւոյ նուիրապետութեան:**

Ի՞՞նչ կը նշանակէ Նուիրապետութիւն

Նուիրապետութիւն կը նշանակէ եկեղեցւոյ ձեռնադրեալ պաշտօննեութեան զանազան աստիճաններն ու այդ աստիճաններու կարգը:

Քրիստոսի եկեղեցին իր սկզբնական շրջաններուն կը հաջուէր նուիրապետական երեք աստիճաններ: Անոնք էին Սարկաւագութիւն, Երիցութիւն կամ քահանայութիւն եւ Եպիսկոպոսութիւն:

Սակայն դարերու ընթացքին եկեղեցիի եւ հաւատացեալներու թիւի ընդարձակման զուգահեռ կարիք ստեղծուեցաւ պաշտօններու յաւելեալ բաժանումը: Այսպիսով, եկեղեցւոյ հայրապետները հաստատեցին ինը նուիրապետական կարգեր.-.

Առաջին չորս աստիճաններն են Դոնապանութիւն, ընթերցողութիւն, երդմնեցուցչութիւն եւ շահմնկալութիւն: Այս չորս աստիճանները կը կոչուին դպրութեան աստիճաններ:

Դայիրներու գլխաւոր պաշտօնը կը մնայ երգել պատարագի ընթացքին: Դայիրներուն յատուկ զգեստը կը կոչուի Շապիկ:

Սարկաւագի պաշտօնն է սպասարկել Սուրբ սեղանին խնկարկելով, Աւետարան կարդալով եւ հաղորդութեան սկիհը վերաբերելով։ Սարկաւագները իրենց շապիկներուն վրայէն, իրենց ձախ ուսէն ուրար հագած կ'ըլլան։

Սարկաւագներու օգնականները կը կոչուին կիսասարկաւագներ։

Եկեղեցական ճուիրապետութեան եօթերորդ կարգն է Քահանայի աստիճանը։ Քահանային պարտականութիւնն է մատակարարել Եկեղեցւոյ բոլոր խորհուրդները ի բացառեալ ձեռնադրութենէն եւ միունօրինութենէն։ Պատարագիչ Քահանան հետեւեալ զգեստները կը հագնի-- Շապիկ, Փորուրար, Գօտի, Շուրջառ, Վակաս, Բազպան, Սաղաւարտ։

Շառայութեան որոշ շրջանէ մը ետք, Քահանան կրնայ ստանալ Աւագ Քահանայ աստիճանը։

Աբեղայ կը կոչուի կուսակրօն քահանան։ Աբեղաները կը կրեն վեղար ի նշան աշխարհուրացութեան եւ պարտին ապրիլ վանքերու մէջ։

Աստիճանի ստացումով Աբեղան կ'ըլլայ վարդապետ եւ ապա ծայրագոյն վարդապետ եւ ստանալով գաւազան կրելու իշխանութիւն, կը զատորոշուի աբեղայէն եւ քահանայէն։ Վանքէն դուրս կը կոչուի ժողովուրդի ծառայութեան քարոզական եւ առաջնորդական պաշտօններով։

Եպիսկոպոս կը նշանակէ տեսուչ։ Եպիսկոպոսն է որ կը կատարէ բոլոր ձեռնադրութիւնները եւ եպիսկոպոսներն են որ կը ձեռնադրեն Կաթողիկոս։ Եպիսկոպոս մը կրնայ ըլլալ Արքեպիսկոպոս որոշ ժամանակ մը ետք։

Կաթողիկոսը կ'ընտրուի հայաստանեաց Եկեղեցւոյ գաւակներու ներկայացուցչական ընդհանրական ձայնով։ Ունինք երկու

կաթողիկոսութիւններ։

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութիւն կեդրոնատեղին է Անթիլիաս եւ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսութիւն որուն կեդրոնատեղին է Սուրբ Էջմիածնի Մայր Աթոռը։ Կաթողիկոսը կը կատարէ Եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնները եւ Սուրբ Միունի օրինութիւնը։

Ողջոյններ

Երբ հանդիպինք Աբեղային, պարտինք մօտենալ եւ աշը համբուրել ըսելով «Աստուած Օգնական Հայր Սուրբ» որուն կը պատասխանէ «Աստուած Պահապան»։

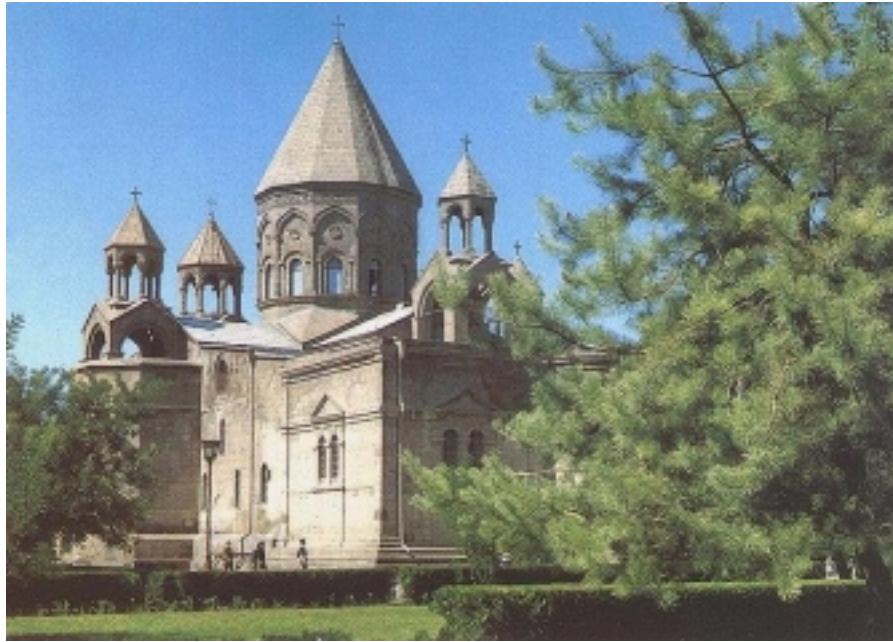
Երբ հանդիպինք քահանային պարտինք մօտենալ եւ աշը համբուրել ըսելով «Օրինեցեք Տէր Հայր» որուն կը պատասխանէ «Աստուած Օրինէ»։

**Քահանայական Սաղաւարտ 1765 թ.
Վաղարշապատ**

**17րդ դարու Եպիսկոպոսական Խոյր
Մ. Էջմիածնի գանձատուն**

Սուրբ Էջմիածնի Մայր
Աթոռը, Ամենայն Հայոց
կաթողիկոսութեան
կեդրոնատեղին

Մեծի Տաճա Կիլիկիոյ
Հայոց կաթողիկոսութեան
կեդրոնատեղին՝
Անթիլիսս, Լիբանան

Ասէ Աստուած . . .

Քրիստոնեային կոչումը

Քրիստոս իր աստուածային օրորվեամբ մեզի պարգեւեց ամէն ինչ որ անհրաժեշտ է աստուածաշտ կեանքի մը համար, մեզի ճանշցնելով ան՝ որ իր փառքովն ու զօրութեամբը մեզ իրեն կանչեց։ Անիկա թանկագին ու մեծամեծ խոստումներ տուաւ մեզի, որպէսզի անոնցմով հաղորդակից ըլլանք աստուածային բնութեան, ձերբազատուելով աշխարհի մէջ տիրող կորստաբեր ցանկութիւններէն։ Ասոր համար ալ, ամէն ջանք ըրէք, որ ձեր հաւատքով առաքինութիւն ձեռք բերէք, առաքինութեամբ՝ գիտութիւն, գիտութեամբ՝ ժուժկալութիւն, ժուժկալութեամբ՝ աստուծպաշտութիւն, աստուածպաշտութեամբ՝ եղբայրսիրութիւն, եղբայրսիրութեամբ՝ սէր։ Եթէ այս առաքինութիւնները ունենաք, եւ ունենաք միշտ աւելիով, վստահ եղէք՝ որ մեր Տէր Յիսուսի գիտութեամբը կը լեցուիք եւ անգործ ու անպտուղ չէք մնար։ Իսկ ով որ այս առաքինութիւնները չունի՝ միտքով կոյր է ու կարճատես, որովհետեւ մոռցած է իր անցեալի մեղքերէն սրբուած ըլլալը։

Հետեւաբար, եղբայրներ, ջանացէք աւելիո՞վ կառչիլ այն կոչումին որուն ձեզ հրաիրեց Աստուած՝ ընտրելով ձեզ։ Եթէ այդպէս վարուիք՝ բնաւ մեղքի մէջ չէք իջնար, եւ այդպիսով ձեզի լայնօրէն իրաւասութիւն կը տրուի մտնելու մեր Տիրոջ եւ փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի յափառեական արքայութիւնը։

Բ. Պետ. 1.3-11

Սիրենք իրար՝ գործով եւ ո՛չ խօսքով

Պատուիրանը, որ սկիզբէն իսկ լսեցիք, սա է՝ որ սիրենք իրար։ Հետեւաբար ըլլանք Կայէնին պէս, որ Զարին օրինակին հետեւելով՝ իր եղբայրը սպաննեց։ Եւ ինչո՞ւ սպաննեց. որովհետո իր գործերը չար էին, մինչ եղբօր գործերը՝ բարի։

Եղբայրնե՞ր, մի՛ զարմանաք երբ աշխարհը ձեզ ատէ։ Մենք գիտենք՝ թէ մասին կեանքի անցած ենք. ապացոյց՝ որ մեր եղբայրները կը սիրենք։ Ով որ իր եղբայրը չի սիրեր՝ մահուան ենթակայ կը մնայ։ Ով որ իր եղբայրը կ'ատէ, մարդասպան մըն է. եւ գիտէք թէ ոեւէ մարդասպան յափառեական կեանքը չունի իր մէջ։

Մենք սէրը ճանշցանք անով՝ որ Քրիստոս իր կեանքը զոհեց մեզի համար։ Հետեւաբար մե՛նք եւս մեր կեանքը պէտք է զոհենք մեր եղբայրներուն համար։ Այն մարդը որ Շիվական ամէն բարիք ունի, եւ տեսնելով հարդերձ թէ իր մէկ եղբայրը օգնութեան կարօտ է՝ իր գութը չի շարժիր, ի՞նչպէս կրնայ ըսել՝ թէ Աստուծոյ սէրը ունի իր մէջ։

Որդեակնե՞ր, մեր սէրը միայն խօսքով ու լեզուվ թող ըլլալ, այլ՝ գործով արտայալտուած ճշմարիտ սէր։ Ահա այսպէ՞ս կը գիտնանք՝ թէ ճշմարտութեան հետեւող կը մնանք։ Այսպէս նաեւ մեր սիրտերը վստահութիւն կ'ունենան Աստուծոյ առջեւ կանգնելու։ Նոյնիսկ եթէ մեր խիղճը ոեւէ յանցանքով մեզ մեղադրէ, շմոռնանք՝ որ Աստուած մեր խիղճէն աւելի մեծ է եւ ամէն բան գիտէ։

Ա. Յովհ. 3.11-20

Մօր ձեռքերը

Այս ձեռքերը՝ մօր ձեռքերը,
Շինաւորց ու նոր ձեռքերը...
Ինչե՞ր ասես, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Պաակուելիս ո՞նց են պարել այս ձեռքերը՝
Ի՞նչ նազանքով,
Երազանքով:

Ինչե՞ր ասես, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Լոյսը մինչեւ լոյս չեն մարել այս ձեռքերը,
Առաջնեկն է երբ որ ծնուել,
Նրա արդար կաթով սնուել:

Ինչե՞ր ասես, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Զրկա՞նք կրել, հո՞գս են տարել այս ձեռքերը,
Ծով լուրթեա՞մբ,
Համբերութեամբ:

Ինչե՞ր ասես, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Երկինք պարզուած սիւն են դարձել այս ձեռքերը՝
Որ չփլուի իր տաճ սիւնը՝
Որդին կոռուից դառնայ տունը:

Ինչե՞ր ասես, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Մինչեւ տատի ձեռք են դարձել այս ձեռքերը,
Այս ձեռքերը՝ ուժը հատած,
Բայց թոռան հետ նոր ուժ գտած...
Քար են շրջել, սար են շարժել այս ձեռքերը...
Ինչե՞ր, ինչե՞ր, ինչե՞ր շարժեն այս ձեռքերը՝
Նուրբ ձեռքերը,
Սուրբ ձեռքերը:

Եկեք այսօր մենք համբուրենք որդիաբար
Մեզ աշխարհում ծնած, սնած,
Մեզ աշխարհում շահած, պահած,
Մեզնից երբեք չկշտացած,
Փոշի սրբող, լուացք անող,
Անվերջ դատող, անվերջ բանող,
Այս ձեռքերը.
Թող որ ճաքած ու կոշտացած,
Բայց մեզ համար մետաքսի պէս
Խա՞ս ձեռքերը...

Պարոյր Սեւակ

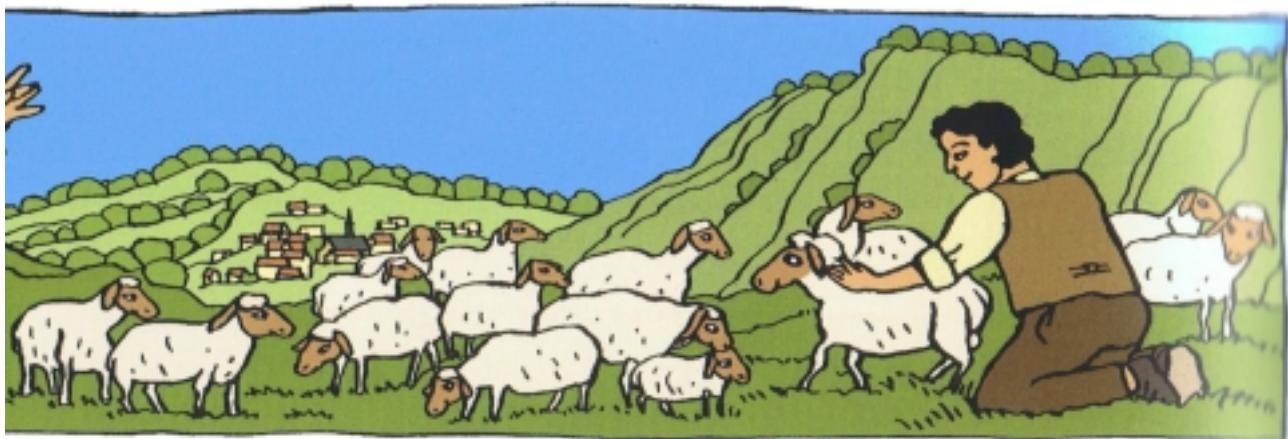
Գիտէի՞ր թէ

- Հայաստանի Հանրապետութեան Զինանշանին կեդրոնը Արարատ լեռն է որուն վրայ կը հանգչի Նոյեան Տապանը :
- Հայերէնը Հայաստանի պաշտօնական լեզու հոչակուեցաւ Դեկտեմբեր 1919 ին:
- Անկախ Հայաստանի ընթացքին վերջին դաշնագիրը՝ Սեւի Դաշնագիրը, ստորագրուեցաւ 10 Օգոստոս 1920 ին:

Աստուածաշունչը մանուկներու համար

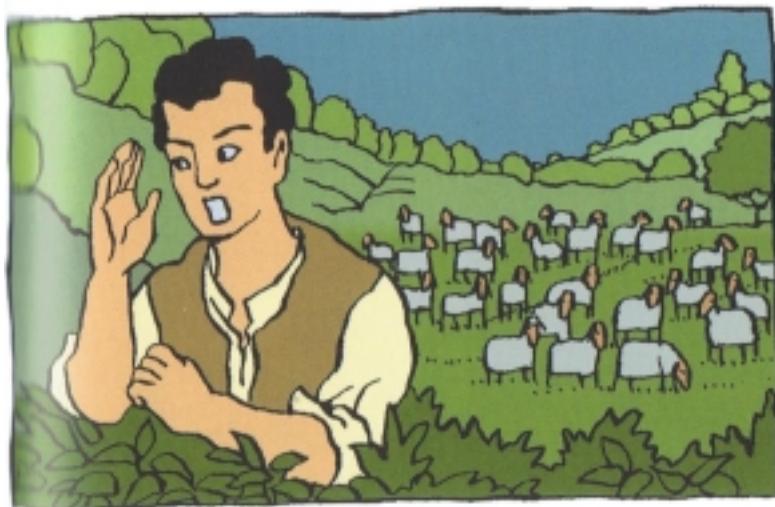
Կորսուած ոչխարը

Հովիւ մը 100 ոչխար ունէր։ Ամէն օր ան իր ոչխարները արածելու կը տանէր լեռներուն մէջ, իսկ ամէն իրիկուն զանոնք կը հաշուէր վստահ ըլլալու համար որ բոլորը վերադարձած են։

Իրիկուն մը ան կ'անդրադառնայ որ մէկ ոչխար կը պակսէր։

Ան կը մտածէ թէ ի՞նչ պէտք էր ընել, ինչպէս բոլոր մնացած ոչխարները առանձին ձգել։

**Սակայն կը որոշէ
մնացած 99
ոչխարները ձգել եւ
երթալ կորսուած
ոչխարը փնտռելու:**

**Հովհիւը կորսուած ոչխարը
կը փնտռէ մինչեւ որ
գտնէ զայն, ապա
ուրախութեամբ կը
վերադառնայ իր հօտին
մօտ:**

**Երբ տուն կը
հասնի, մեծ
հրաւեր կը սարքէ
եւ ընկերները
հրաւիրելով
կ'ըսէ.- «Ոչխարս
կորսուած էր եւ
գտնուեցաւ»:**

**Միւս բոլորը ձգելու
համար պէտք է
կորսուածը շատ
անուշիկ ոչխար մը
եղած ըլլայ:**

**Ոչ անպայման, այս
հովիւր իր բոլոր
ոչխարները կը սիրէ
նոյնիսկ
ամէնապզտիկը:**

**Յիսուս ինչո՞ւ կը
պատմէ կորսուած
ոչխարի մը մասին:**

**Աստուած մեզ կը սիրէ
ինչպէս հովիւր կը սիրէ
իր ոչխարը**

**Ի՞նչ ըսել ուզեց Յիսուս այս
պատմութեան աւարտին:**

**Հովիւր ուրախ է
որովհետեւ վերագտաւ
իր ոչխարը:
Նոյնապէս ալ Աստուած
մեզ կը փնտռէ երբ իրմէ
հեռու ենք, եւ Ան ուրախ
է երբ մեզ կը վերագտնէ:**

Եզակի գիրեր

Հայերէն գիրերով Sudoku

դ	ե	թ	գ	ե	թ	ա	լ	զ
ը	զ	ե	ա	դ	է	թ	թ	գ
գ	թ	ա	թ	ը	զ	է	դ	ե
է	լ	զ	դ	ա	գ	ե	թ	թ
թ	ե	գ	է	թ	ը	զ	ա	դ
թ	ա	դ	թ	զ	ե	լ	գ	է
զ	դ	թ	ե	գ	ա	թ	է	լ
ե	գ	է	ը	թ	թ	դ	զ	ա
ա	թ	լ	զ	է	դ	գ	ե	թ

Նախորդ «Եզակի գիրեր» ուն
լուծումը

	թ		զ			բ		
	թ			լ		զ		դ
լ	գ				դ			
դ				թ	լ	թ		
	է					լ		
	թ	ա	զ					ե
ա		թ			է		զ	
	լ			թ		թ		
			դ			թ	թ	

Ամբողջացուր քառակուսիները գործածելով ա, թ, զ, դ, ե, գ, է, լ, թ գիրերը պայմանաւ որ միայն մէկ անգամ գործածես իւրաքանչիւր գիր իւրաքանչիւր՝

- հորիզոնական գիծի վրայ,
- ուղղահայեաց գիծի վրայ եւ
- ինեակ քառակուսիի մէջ

Ո՞ր է ճիշդ պատասխանը

Ապրիլ ամսուան պատասխանները

Մանկապարտէզի անկիւն

Մարիամ, Մարիամը, երկրաշարժ,
հրեշտակը, քարը, նատաւ, սարսափեցան,
մի՛ վախնաք, խաչուած, յարութիւն, լսէք,
առաջ, տեսէք

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ. անկիւն

1. գ. խոնարհութեան
2. ա. Ս. հաղորդութիւնը
3. թ. Պետրոս
4. դ. կ'աղօթէք
5. յարութիւնը, հաւատայ, ապրի
6. դ. Կարմիր Կիրակի
7. Անոնք որոնք լապտեր եւ պահեստի ձէթ
առին
8. ա. Աւագ Հինգշաբթի
9. ա. Աւագ Հինգշաբթի
10. թ. Աւագ Ուրբաթ

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ. անկիւն

1. Նոր Կիրակի կամ Կրկնազատիկ
2. ա. Տիրոջ մատնութեան, թ. Վերշին
ընթրիք եւ ոտնլուայ
3. ա. Յիսուսի չարչարանքներուն,

խաչելութեան եւ թաղման: թ. Ճրագալոյց

4. ա. արաշագործութեան թ. 10 կուսանաց
5. ա. 5
6. մարմինս, արիւնս
7. ա. 40 օր թ. Հինգշաբթի, Մայիս 17
8. ա. Կիրակի, թ. Մայիս 27
9. 92
10. 29

Երկրորդականի անկիւն

1. ա. Նոր թ. Կանաչ, գ. Կարմիր
2. ա. Երկինքը թ.օդը, գ.ծովը դ.Ցամաքը
3. Յիսուս խաչուեցաւ ամբողջ աշխարհին
համար
4. Երկուշաբթի 5. Երեքշաբթի 6. Կիրակի
7. Երեքշաբթի 8. Չորեքշաբթի, 9.
Հինգշաբթի 10. Հինգշաբթի 11.Հինգշաբթի
12.Հինգշաբթի 13. Ուրբաթ, 14. Ուրբաթ, 15.

Մէկշաբթի

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Ապրիլ ամսուան մասնակցողները

Սուրբ Յակոբ Կիրակօրեալ Դպրոց

Մանկապարտէզ

Հրակ Պանքեան, Սեւակ Թեհինեան, Տանիէլ Տօնապետեան, Լորա Տօնապետեան, Լիլի Զինչինեան, Քրիստինա Ակրեան, Ժիվի Քէօշկերեան, Յակոբ Գիւպթաննեան, Մելեքեան Ալիս, Մելեքեան Սահակ, Անթապի Ցոլեր, Նասոյեան Անդրանիկ Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն

Փաթիլ Կարապետեան, Քրիաթոֆըր Արմութլու, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Սեւակ Դափթեան, Ալիք Գապաքեան, Դանիէլ Ակրեան, Միեր Պանքեան, Խշխչեան Ռիթա, Կրէս Նարեկեան, Կարինէ Կարապետեան, Քարինա Քիւփելեան, Յակոբ Զինչինեան, Հրակ Քիւփելեան, :

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Պապիկեան, Արազ Գիւպթաննեան, Շենիքա Մաթոսեան, Արին Անթապի, Սերժ Դափթեան

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն

Գէորգ Պոլիքեան, Զոհրապ Կարապետեան, Ալեք Կարապետեան, Միեր Մաթոսեան, Նանոր Քիւփելեան, Ռոզալին Զինչինեան, Հրայր Մաթոսեան, Մարիա Դանիէլեան, Լորի Զինչինեան

Անսխալ պատասխանողներ

Առէն Պապիկեան, Կասիա Արմութլու, Դալար Գիւպթաննեան, Շողիկ Թեհինեան

Երկրորդականի անկիւն

Թամար Պոլիքեան, Քրիստինա Կարապետեան, Արի Միրզաքեան, Սեդրակ Մամիրոյեան, Հրակ Նարեկեան, Անի Մելեքեան, Լորա Սարիմանուկեան

Սուրբ Յակոբ Ազգային Վարժարան

Ծաղիկ Դասարան

Անսխալ պատասխանողներ

Արազ Աղպապեան

Վարդգէս Եւ Աստղիկ Սարաֆեան Նախակրթարան

Դ. դասարանի Մասնակցողներ

Արփի Շերքեցեան, Միեր Շարաշեան, Մելիսա Պետրոս, Վանէսա Փիլիկեան, Գրիստիան

Տիապէ, Թովմաս Զաքոր, Լորի Չուխամեան, Ալեքսանտր Զաքեան, Գարին Տանաօլլեան,

Սառա Թէրզեան, Դամիա Ժօննէթ, Արեգ Գուշեան, Արա Սոպանեան, Լորի Չուպոյեան,

Սանտրա Թիւֆէնքեան, Սեւան Յուսիկեան, Ալինա Մարտիրոս, Արթիւր Պէքարեան, Ալեք Թոպի, Շանթ Ղազեկեան, Ռուպինա

Տէմիքեան, Արամ Պարթեւեան, Աւետիս

Թիւֆէնքեան, Ատրինա Մուրատեան, Արամ

Անասալ, Դինա Կարապետեան, Սիրվարդ

Սապաղեան, Թամար Մերտիսանեան, Լինէթ Խորաչէլեան, Սեւան Մելեքեան, Սանտրա

Կիվլիմեան, Բիթըր Սարգիս, Սերենա

Քիվլիքեան, Նաթալի Հայրապետեան,

Մարիամ Մկրտիչեան, Տանիէլ Զիէլուրովսի

Անսխալ պատասխանողներ

Շողիկ Թեհինեան, Ռուբէն Շերէեան, Ազնիւ

Աղպապեան, Ալեք Կարապետեան

Ե. Դասարանի Մասնակցողներ

Տիրան Ամիկեան, Ճորժ Գալլողլեան, Ալիք

Կարապետեան, Լորէն Մանուկեան,

Մարինա Սաղըրեան, Դաւիթ Աթոլիկեան,

Ժագ Զարֆանեան, Նարէ Մարկոսեան,

Ճէսիքը Եղինանեան, Ռիթա Գասպարեան,

Փաթոթ Պազարպաշեան, Նայիրի Թաշեան,

Էտի Տէտէեան, Սեւանա Օլիվիէ, Գարոլին

Գորգեճեան, Էրիք Ջասարեան, Քրիս

Զաքընեան, Յովսէկ Կիւեան, Աբրահամ

Թանուսեան, Արեգ Համբարձումեան, Ժագ-

Սիօն Գասպարեան, Էլի Գույումճեան, Արի

Թորոսեան, Սերոր Թաշեան, Դալար

Գիւպթաննեան, Անուշ Ներսէսեան

Անսխալ պատասխանողներ

Սեւակ Թաշեան, Գրիգոր Պալապանեան,

Զօհրապ Շահինեան, Արի Վարժապետեան,

Դուկն Տօնապետեան, Թալի Բակլայեան,

Շանթալ Թորոսեան, Սարին Պեզճեան, Նելլի

Օհաննեսեան

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտէզի անկիւն**

Ամբողջացո՞ւր ըստ Ղուկաս 24: 50-53 ի
 օրհնեց, երկինք, երկրպագեցին, Երուսաղեմ,
 զԱստուած, Բեթանիա, բաժնուեցաւ
 Յիսուսի համբարձումը այս տարի Մայիս ----- ին է:

Ապա տարաւ զանոնք մինչեւ ----- եւ ձեռքերը
 վեր բարձրացնելով' ----- զանոնք: Եւ մինչ
 կ'օրհնէր, ----- անոնցմէ, դէպի
 ----- բարձրանալով:

Անոնք ----- Յիսուսի եւ մեծ ուրախութեամբ
 վերադարձան ----- : Ամէն օր տաճարին
 մէջ էին՝ գովելով ու օրհնաբանելով ----- :

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

- 1.- Ի՞նչ կը կոչուի Յիսուսի
համբարձումին յաջորդող Կիրակին: 1
ա.- Բ. Ծաղկազարդ
բ.- Ծաղկազարդ
գ.- Զատիկ
դ.- Կրկնազատիկ

- 2.- Յիսուս իր յարութենէն քանի՞օր
ետք համբարձաւ:

- ա.- 3
բ.- 7
գ.- 30
դ.- 40

- 3.- Յիսուսի Համբարձումը շաբթուան
ո՞ր օրը տեղի ունեցաւ:

- ա.- Հինգշաբթի
բ.- Երկուշաբթի
գ.- Երեքշաբթի
դ.- Չորեքշաբթի

- 4.- Այս տարի ե՞րբ է Համբարձումը
Մայիս ---:

- 5.- Հոգեգալուստը կը յաջորդէ
Համբարձումին:

- ա. Շաբթուան ո՞ր օրը Հոգեգալուստ
կ'ըլլայ: -----

- բ. Այս տարի ե՞րբ է Հոգեգալուստը:
Մայիս ---:

6. Այս տարի Մայիս 6 ին ի՞նչ
տօնեցինք:
ա.- Խաչվերաց
բ.- Երեւումն Սուրբ Խաչի
գ.- Գիւտ Խաչի
դ.- Վարագայ Խաչ:

7. Վերի նկարին մէջ գծիկով մը նշէ
Ակն Խաչին կամ Կեդրոնը

8. Վերի նկարին մէջ գծիկով մը նշէ
Խաչին Թագը

9. Վերի նկարին մէջ գծիկով մը նշէ
Խաչին Բունը

10. Վերի նկարին մէջ գծիկով մը նշէ
Խաչին Աշ եւ Զախ կողմերը

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ. Ե. Եւ Զ. Դասարաններու անկիւն

1- Ս. Զատիկին օրը հաշուելով
առաջին օր, Հոգեգալուստը՝ կամ
Պենտեկոստէն Յիսուսի յարութենէն
քանի՞ օր ետք տեղի ունեցաւ:

- ա- 3
- բ- 40
- գ- 50
- դ- 8

2- Չորս Աւետարաններէն ո՞ր
երկութին մէջ կը կարդանք Յիսուսի
համբարձումին մասին:

Աւետարան ըստ -----

Աւետարան ըստ -----

3. Աստուածաշունչի ո՞ր գիրքին մէջ
կը կարդանք Հոգեգալուստին
մասին:

4. ա. Ինչպէ՞ս կ'ողջունենք Տէր
Հայրը:

բ. Տէր Հայրը ինչպէ՞ս կը
պատասխանէ:

5. ա. Ինչպէ՞ս կ'ողջունենք
Սրբազնը:

բ. Սրբազնը ինչպէ՞ս կը
պատասխանէ:

6. Ո՞վ կը կատարէ Սուլը Միւռոնի
օրինութիւնը:

- ա- Եպիսկոպոսը
- բ- Արքեպիսկոպոսը
- գ- Կաթողիկոսը
- դ- Ծայրագոյն Վարդապետը

7. Հին կտակարանի ո՞ր դէպքը մաս
կը կազմէ Հայաստանի
Հանրապետութեան գինանշանին:

8. Ո՞վ գրած է Առաքեալներուն
Գործերը գիրքը:

- ա- Ս. Մատթէոս աւետարանից
- բ- Ս. Մարկոս աւետարանից
- գ- Ս. Ղուկաս աւետարանից
- դ- Ս. Յովհաննէս աւետարանից

9. Այս տարի Ս. Խաչի ո՞ր տօնը
տօնեցինք Մայիս 6 ին:

10. Երկրորդ Ծաղկազարդը
Համբարձումին յաջորդող Կիրակին
է: Այս տարի ե՞րբ է Երկրորդ
Ծաղկազարդը:

**Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն**

1- Պենտեկոստէ որ թիւին կը բ- Փորուրար

համապատասխանէ:

ա- 5

բ- 40

գ- 50

դ- 10

գ- Սաղաւարտ

դ- Խոյր

**6. Ե՞րբ ստորագրուեցաւ Սեւրի
Դաշնագիրը:**

**2- Հոգեգալուստի օրը Սուրբ Հոգին
ի՞նչ կերպարանքով հանգչեցաւ
Առաքեալներուն վրայ:**

**3. Հոգեգալուստի օրը Առաքեալները
Սուրբ Հոգիով լեցուելէ ետք ի՞նչ
սկսան ընել:**

ա- Աղօթել

բ- Սաղմոս ըսել

գ- Երգել

**դ- Հոն հաւաքուած տարբեր
երկիրներէ եկած ժողովուրդներու
լեզուներով խօսիլ:**

**4. ա. Ս. Միւռոնը իւրաքանչիւր
քանի՞ տարին անգամ մը կը
պատրաստուի եւ կ'օրինուի:**

**բ. Ե՞րբ է Կիլիկիոյ
կաթողիկոսութեան յաջորդ
Միւռոնօրինեքը:**

7. Ամբողջացո՞ւր ըստ Ա.

Յովհաննեսի 3.16 ի:

Մենք սէրը ճանչցանք անով՝ որ

մեզի համար:

**8. Ամբողջացո՞ւր պատարագիչ
քահանային զգեստները:**

Ը-----

Գ-----

Ծ-----

Վ-----

Բ-----

Ս-----

**9. Ո՞ր երկու Աւետարաններուն մէջ կը
կարդանք կորսուած ոչխարին առակը:**

ա. -----

բ. -----

**10. Ո՞ր Աւետարանին մէջ կը
կարդանք կորսուած ոչխարին առակը:**

5. Գտի՞ր անտեղի զգեստը:

ա- Գոսի

Կարճ լուրեր Կիրակնօրեայէն

Կիրակնօրեայ Դպրոցի Ամավերջի Հանդէս

Կիրակի **10** Յունիս կ. ե. ժամը **1:30** ին

Բաստրմաճեան Հանդիսարան

«ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ»ի

Աերկայ եւ նախկին թիւերը կը գտնուին նաեւ
համացանցի վրայ:

Այցելեցէ՞ք www.sourphagop.org հասցէն
եւ ընտրեցէ՞ք Պարբերաթերթ բաժանումը:

2007ի առաջին 4 ամիսներուն

www.sourphagop.org ը

ընդունած է 22,776

այցելութիւններ

5,349 եզակի այցելուներէ

www.sourphagop.org ի հաշուեցոյց

2007 Յունուարէն Ապրիլ

Այցելութիւններ	22,776
Եզակի Այցելու	5,349
Այցի տեսողութիւն	1:49
Երկիրներ	86
Քաղաքներ	870
Բացուած Գրութիւններ (.pdf)	5,580
Մաշտոցի Արձագանգ	3,231
Զարկեր	132,689
Դիտուած էջեր	35,396
Ամբողջական Հաշուեցոյցը կը գտնուի www.sourphagop.org ի վրայ:	